

Een magiërshandleiding voor defensief bakken

T. KINGFISHER

Een
MAGIERS
HANDLEIDING
Voor
DEFENSIEF
Bakken

MOORD. MAGIE. MUFFINS.

Vertaald door Anne-Marieke Buijs

ISBN 978-90-492-0595-9

ISBN 978-94-023-2552-2 (e-book)

NUR 334

Oorspronkelijke titel: *A Wizard's Guide to Defensive Baking*

Vertaling: Anne-Marieke Buijs

Omslagontwerp en -beeld: Leo Nickolls, bewerkt door Pinta Grafische Producties
Zetwerk: Mat-Zet bv

© 2020 T. Kingfisher

© 2025 Nederlandse vertaling Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd bestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Tekst- en datamining van (delen van) deze uitgave is uitdrukkelijk niet toegestaan.

All rights are reserved, including those for text and data mining, AI training and similar technologies.

Er lag een dood meisje in de bakkerij van mijn tante. Ik slaakte een gênant kreetje, deinsde een stap achteruit, nog een, tot ik tegen de deur van de ingang botste. We lieten deze deur meestal openstaan omdat de grote ovens ondraaglijk heet werden, maar het was vier uur 's ochtends en ze waren nog niet opgewarmd.

Ik had meteen door dat ze dood was. Ik had niet veel doden gezien in mijn leven – ik was pas veertien en bakken was niet echt een beroep met een hoog sterftcijfer – maar dat rode spul dat onder haar hoofd vandaan sijpelde was zeker geen frambozenvulling. Daarnaast lag ze in een rare houding waar niemand vrijwillig in zou slapen, zelfs aangenomen dat diegene om te beginnen in een bakkerij zou inbreken om daar een dutje te doen.

Er ontstond een vreselijk gevoel in mijn buik, alsof iemand mijn maag had vastgepakt en daar hard in kneep. Ik sloeg beide handen voor mijn mond om niet te hoeven overgeven. Er was al genoeg rotzooi die moest worden opgeruimd zonder mijn tweedehands ontbijt.

Het ergste wat ik ooit in de keuken had gezien was zo af en toe een rat – niet te vroeg oordelen, in deze stad kun je ratten niet bui-

tenhouden en een schonere winkel dan die van ons kom je hier niet tegen – en die zombiekikker die uit het kanaal was gekropen. Het arme ding had zich stroomafwaarts van de kathedraal bevonden en soms werd het wijwater wat roekeloos gedumpt en volgde er een plaag van ondode kikkers en salamanders en zo. (De rivierkreeften zijn het ergst. Een bezem volstaat om met de kikkers af te rekenen, maar voor een zombierivierkreeft moet je een pastoor inschakelen.)

Maar ik zou liever te maken krijgen met een hele horde zombie-kikkers dan met een lijk.

Ik moet tante Tabitha halen. Zij weet vast wat er moet gebeuren.

Niet dat tante Tabitha regelmatig lijken in haar bakkerij had liggen, maar zij was een van die competente mensen die altijd wisten wat ze moesten doen. Als een kudde uitgehongerde centauren zich op de stad zou storten, door de straten galoppeerde en kleine kinderen en katten verslond, zou tante Tabitha kalmpjes barricades oprichten en kruisbogen uitdelen alsof ze dat dagelijks deed.

Helaas zou ik door de keuken moeten lopen om bij het gangetje te komen dat naar de trap naar tante Tabitha's slaapkamer leidde, en dat hield in dat ik langs het lijk zou komen. Dat ik er zelfs overheen moest stappen.

Oké. Oké, daar gaan we dan...

Ik sloop de keuken in. Hier bracht ik zes dagen per week door, soms zeven, heen en weer rennend over de tegels, om deeg op het aanrecht te gooien en bakblikken in de ovens te schuiven. Ik doorkruiste deze ruimte honderden keren per dag, zonder daarbij stil te staan. Nu leek diezelfde ruimte een kilometer lang te zijn, een onbekend en vijandig landschap.

Ik had een dilemma. Ik wilde niet naar het lichaam kijken, maar als ik dat niet deed, zou ik er misschien op gaan staan, op haar, en die gedachte was ondraaglijk.

Er zat niets anders op. Ik liet mijn blik zakken.

De benen van het dode meisje waren uitgestrekt. Ze droeg smoezelige laarzen met twee verschillende sokken. Dat kwam sneu over. Ik bedoel, het was droevig genoeg dat ze dood was – tenzij ze een vreselijke persoon was geweest – maar sterven met twee sokken die niet bij elkaar pasten kwam op de een of andere manier nog eens extra triest over.

Ik stelde me voor dat ze de sokken had aangetrokken zonder ook maar een moment te hebben gedacht dat een paar uur later een bakkersknecht en halfbakken tovenaars op haar tenen langs haar heen zou sluipen, denkend aan de toestand van haar schoeisel en sokken.

Er was hier waarschijnlijk een of andere morele les uit te trekken, maar ik was geen priester. Ik had ooit overwogen er een te worden, maar priesters zijn niet zo dol op tovenaars, zelfs niet op onbelangrijke tovenaars van wie het enige talent is brood te laten rijzen en ervoor te zorgen dat deeg voor gebak niet aan elkaar plakt. Rond de tijd dat ik het idee opgaf priester te worden, had tante Tabitha me in de bakkerij aangenomen en had de lokroep van bloem en vet mijn lot zo goed als bezegeld.

Wat had het lot van deze arme meid bezegeld? Haar gezicht ging grotendeels schuil achter haar haar, dus het was lastig in te schatten hoe oud ze was – en ik keek ook niet heel goed naar haar – maar ik kreeg de indruk dat ze jong was, misschien niet veel ouder dan ik. Hoe was ze dood in onze bakkerij geëindigd? Iemand die het koud had of hongerig was zou wellicht de bakkerij binnensluipen. Het was er warm, zelfs 's nachts, aangezien we de grote fornuizen niet doofden, maar lieten smeulen. Er was altijd eten in de buurt, ook al was het alleen maar het dag-oude spul in de vitrine. Dat verklaarde echter niet waarom ze dóód was.

Ik zag een van haar ogen. Dat was open. Ik wendde mijn blik opnieuw af.

Misschien was ze uitgegleden en had ze haar hoofd gestoten.

Tante Tabitha riep altijd dat ik op een dag mijn nek zou breken zoals ik als een doldwaze windhond door de keuken rende, maar het kwam me vreemd voor dat iemand in een bakkerij zou inbreken om er daarna rond te rennen.

Misschien is ze vermoord, smiespelde een verraderlijk stemmetje in mijn hoofd.

Hou op, hou op! Dat is gewoon stom, dacht ik.

Moorden werden gepleegd in steegjes en zo, niet in de keuken van mijn tante. En het zou stom zijn om een lichaam in een bakkerij achter te laten. De hele stad was gebouwd op kanalen. Er waren per straat zo'n vijftig bruggen en de kelders liepen elke lente onder. Wie zou een lijk in een bakkerij dumpen als je het nog geen zes meter verderop in een kanaal kon gooien?

Ik hield mijn adem in en stapte over de enkels van het dode meisje heen.

Er gebeurde niets. Ik had niet verwacht dat er iets zou gebeuren, maar het was toch een opluchting.

Ik keek recht voor me uit, zette nog twee behoedzame stappen en trok toen een sprintje. Ik beukte de deur open met mijn schouder en rende de trap op, roepend: 'Tante Tabitha! Kom snel!'

Het was vier uur 's morgens, maar bakkers zijn eraan gewend om op dat tijdstip op te staan en de enige reden dat tante Tabitha sliep tot het fatsoenlijke tijdstip van half zeven was dat ze het de afgelopen maanden eindelijk haar nichtje had toevertrouwd om de bakkerij te openen. (Dat ben ik, voor het geval je dat nog niet doorhad.) Ze had het spannend gevonden om dat aan mij over te laten en ik was er heel trots op geweest dat er al die tijd niets verkeerd was gegaan.

Daardoor voelde ik me dubbel zo schuldig dat er tijdens mijn dienst een dode was opgedoken, ook al was het niet mijn schuld. Ik bedoel, ik had haar niet vermoord.

*Doe niet zo dom, níemand heeft haar vermoord. Ze is gewoon uit-
geleden. Waarschijnlijk.*

‘Tante Tabithaaa!’

‘Hemeltje, Mona...’ mompelde mijn tante achter haar deur.
‘Staat het gebouw in brand?’

‘Nee, tante Tabitha, ik heb een dood lichaam gevonden in onze
keuken!’ Dat had ik willen zeggen. Wat eruit kwam, klonk meer als:
‘Tante lichaam! Er ligt een Tabitha... de keuken... dood, ze is
dood... ik... kom vlug. Ze is dóód!’

De deur bovenaan de trap vloog open en daar verscheen mijn
tante, die haar huisschort aantrok. Dat was groot en roze en er wa-
ren gevleugelde croissants op geborduurd. Het was een vrij afzich-
telijk ding. Tante Tabitha was zelf groot en roze. Ze had geen ge-
vleugelde croissants op haar lichaam, tenzij ze het huisschort droeg.

‘Dood?’ Ze keek me met vernauwde ogen aan. ‘Wie is er dood?’

‘Het lichaam in de keuken!’

‘In mijn keuken?’

Tante Tabitha stommelde vlug de trap af. Ik wilde niet onder de
voet worden gelopen, dus ik rende voor haar uit. Ze schoof me aan
de kant, niet onvriendelijk, en schoot zijdelings de deur door naar
de bakkerij. Ik volgde, stak mijn hoofd behoedzaam om de hoek en
wachtte op de explosie.

‘Huh.’ Tante Tabitha zette haar vuisten op haar brede heupen.
‘Dat is zéker een lijk. Hemeltjelief. Huh!’

Er volgde een lange stilte, waarin ik naar haar rug, zij naar het
dode meisje en het dode meisje naar het plafond staarde.

‘Eh... tante Tabitha... Wat moeten we doen?’ vroeg ik uiteinde-
lijk.

Tante Tabitha schudde haar hoofd. ‘Tja. Ik zal je oom wakker
maken en hem de agenten laten halen. Rakel jij het vuur op en zet
een plaat zoete broodjes in de oven.’

‘Zoete broodjes? Gaan we bákken?’

‘Dit is een bakkerij, meisje!’ snauwde mijn tante. ‘Trouwens, ik heb nog nooit een agent ontmoet die niet van een zoet broodje hield en er zullen er hier binnen de kortste keren genoeg rondlopen. Zet maar twee platen in de oven, meisje.’

‘Eh...’ Ik vermande me. ‘Zal ik daarna dan maar aan de slag gaan met de rest van het bakken?’

Mijn tante fronste en schraapte met haar voortanden over haar onderlip. ‘Neeee... Nee, dat denk ik niet. Ze zullen hier zeker een paar uur rondlopen en er een rommeltje van maken. We zullen gewoon later open moeten gaan, denk ik.’

Ze keerde zich om en liep met zware tred weg om mijn oom wakker te maken.

Ik werd alleen achtergelaten bij het dode meisje en de ovens.

Eén van de ovens was vrij makkelijk te bereiken. Ik rakelde het vuur eronder op en gooide er nog een blok hout op. Er is een handigheidje om de ovens gelijkmatig te verhitten en dat is het eerste wat je leert. Als er plekken zijn die te heet of te koel zijn, ontstaan er deuken en komt het brood er bobbelig en hier en daar plat uit.

Ik kon niet bij de andere oven komen zonder over haar heen te stappen. Na een tel gooide ik een van onze theedoeken over haar heen. Het was op de een of andere manier makkelijker als ik niet dat ene oog naar het niets zag staren. Ik rakelde het vuur van de tweede oven op.

Zoete broodjes waren makkelijk. Die kon ik in mijn slaap maken en zo af en toe deed ik dat ook daadwerkelijk om vier uur ’s ochtends. Ik deed de droge ingrediënten in een kom en roerde die door elkaar. Ik staarde omhoog naar de spanten zodat ik geen glimp zou opvangen van het lijk en zag kort de glimmende oogjes van een muis naar me gluren, die daarna over de spanten terug naar zijn muizenhol rende. (Het was een goed teken dat we muizen hadden,

want dat hield in dat er geen ratten meer waren. Ratten vinden muisen een heerlijk hapje.)

Er stonden eieren op het aanrecht en in een hoek ervan een grote pot van aardewerk met vet. Ik tikte de eieren een voor een open en scheidde de dooier van het eiwit – perfect, al zei ik het zelf –, goot alle ingrediënten in een grotere kom en begon te roeren.

Ik hoorde de voordeur open- en dichtgaan toen oom Albert de agent ging halen. Tante Tabitha was druk bezig in de winkel. Ze bereidde zich er vast op voor de eerste golf klanten weg te sturen.

Ik vroeg me af hoeveel agenten we over de vloer zouden krijgen. Het zouden er toch wel een paar zijn, zeker? Moorden waren belangrijk. Zou de lijkwagen komen? Tja, dat zou wel moeten, toch? We konden het lijk niet met de vuilnis buiten zetten. De wagen zou komen en dan zouden alle burens denken dat mijn oom was gestorven, niemand zou aannemen dat het ging om Tabitha, die een natuurkracht was. Ze zouden komen om te roddelen en zouden te horen krijgen dat er een moord was gepleegd...

Wacht eens, wanneer heb ik besloten dat het moord was? Ze was toch uitgegleden?

Ik kwam tot de ontdekking dat ik met het negeren van het dode meisje en nadenken over de agenten het deeg voor de zoete broodjes veel te lang had gekneed. Je wilt het niet te veel kneden, want dan worden ze taai. Ik stak een bebloemde hand in het deeg en stelde voor dat het misschien niet taai wilde zijn. Het bruiste een beetje rond mijn vingers en het deeg werd iets plakkeriger. Deeg staat open voor overtuiging als je de juiste manier weet om de vraag te stellen. Ik vergat soms dat andere mensen dit niet konden.

Ik maakte twaalf even grote bolletjes en plaatste die op de houten plank, waarna ik ze de oven in schoof met het strenge bevel niet te verbranden. Dat zou nu niet gebeuren. Iets niet laten verbranden was een van de paar magische dingen waar ik heel goed in was. Ik

had een keer een ontzettend slechte dag gehad en had een te sterke suggestie gedaan. De helft van het brood had toen helemaal niet willen garen.

Zo, dat waren de zoete broodjes. Ik veegde mijn handen af aan mijn schort en schepte een maatbeker vol bloem uit een van de bakken. Er was nog een taak die wat er ook gebeurde moest worden afgevinkt, of er nu één lijk in de keuken lag of twaalf.

De treden naar de kelder waren glad. Alle kelders lekten, het was een wonder dat we nog kelders hadden. Mijn vader, die bouwvakker was geweest voor zijn dood, had altijd gezegd dat dat kwam doordat er beneden nog een stad was en dat mensen gewoon omhoog bleven bouwen naarmate het peil van de kanalen steeg, zodat de vloeren van de kelders eigenlijk de daken en plafonds van oude huizen waren.

In het donkerste, warmste hoekje van de kelder stond een emmer met een langzaam borrelende inhoud. Zo nu en dan knapte een van de bellen, waardoor er een vochtig aroma van gist vrijkwam.

‘Kom op, Bob...’ Ik gebruikte de suikerzoete stem waarmee je een onvoorspelbaar dier zou benaderen. ‘Kom op. Ik heb wat lekkere bloem voor je...’

Bob liet een aantal bellen knappen, wat zijn versie was van een enthousiaste begroeting.

Bob was mijn zuurdesemstarter. Hij was de eerste aanzienlijke daad van magie die ik ooit had verricht en ik had geen idee gehad van waar ik mee bezig was, dus ik was net iets te ver gegaan.

Een zuurdesemstarter is een soort kleverige brij van alle gist en vreemde, kleine groeiende dingen die je nodig hebt om brood te laten rijzen. De smaak van het brood kan afhankelijk van de starter veel veranderen. De meeste leven een paar weken, maar in de juiste handen kunnen ze het jaren volhouden. Er is er een in Constantinoepel die meer dan honderd jaar oud zou zijn.

Toen ik net was begonnen in de bakkerij van mijn tante was ik pas tien jaar oud en ik was ontzettend bang dat ik iets verkeerd zou doen. Mijn magie deed soms rare dingen met recepten. Ik kreeg de zorg voor haar zuurdesemstarter, die ze al gebruikte sinds ze de bakkerij had geopend. Dat was heel erg belangrijk, omdat het brood van tante Tabitha beroemd was.

Ik had geen idee of ik de starter te veel bloem of water had gegeven of juist te weinig, maar hij droogde in en ging bijna dood. Toen ik dat besepte, was ik zo bang dat ik allebei mijn handen erin stak (en dat was behoorlijk goor, geloof me) en het bevel gaf om niet te sterven. *Leef!* had ik de starter opgedragen. *Kom op, niet doodgaan, leef! Groei! Eet! Droog niet in.*

Tja, ik was tien en heel erg bang, en angst doet soms rare dingen met de magie, geeft die bijvoorbeeld een flinke stoot kracht. De starter schuimde de pot uit, over mijn handen heen. Ik riep tante Tabitha, maar tegen de tijd dat ze er was, had de starter de zak bloem bereikt en vrat die helemaal op. Ik barstte in huilen uit, maar tante Tabitha zette alleen maar haar handen op haar heupen en zei: 'Hij leeft nog, het komt wel goed.' Ze schraapte de starter in een veel grotere pot... en dat was het begin van Bob.

Ik had eigenlijk geen idee of we hem nog konden laten sterven. Het had een keer zo hard gevroren in de stad dat niemand zijn huis had kunnen verlaten. Tante Tabitha had drie dagen vastgezeten aan de andere kant van de stad en ik had niet van verderop in de straat kunnen komen en niemand had Bob gevoed. Ik had verwacht hem bevroren of uitgehongerd aan te treffen.

In plaats daarvan had de emmer zich door de kelder verplaatst. Hier en daar lagen de overblijfselen van ratten. Hij had de botten niet opgegeten. Zo hadden we ontdekt dat Bob zichzelf kon voeden. Ik had nog steeds geen idee hoe hij zich voortbewoog. Misschien als een soort slijmschimmel. Ik was niet van plan om die emmer op te

tillen om daarachter te komen. Ik betwijfelde of er nog een bodem onder zat, maar ik wilde Bob ook niet boos maken.

Hij mocht mij het meest, misschien omdat ik vaak degene was die hem voedde. Tante Tabitha tolereerde hij, maar mijn oom ging de kelder niet meer in. Hij beweerde dat Bob een keer naar hem had gesist. Dat had een boerend soort sissen kunnen zijn, zo stel ik me voor.

Ik strooide de bloem over Bob heen. Hij pruttelde tevreden in zijn emmer en stak een soort druipend tentakeltje uit. Dat trok ik van hem af en de starter kwam weer tot bedaren en begon de bloem te verteren. Hij leek het niet erg te vinden dat ik die stukjes meenam om brood te maken. Ze leverden nog steeds het beste zuurdesembrood van de stad op.

We vertelden alleen niemand over die ratten.

Agent Alphonse was lang en breed en had een rood gezicht. Hij kwam de keuken binnen, bleef verrast staan en zei: 'Er is hier een lijk!'

'Dat heb ik toch gezégd!' zei oom Albert verongelijkt.

'Nou, ja, maar...' De stem van de agent stierf weg, al was het wel duidelijk dat hij had verwacht dat het een storm in een glas water zou zijn, een hysterische burger, niet dat er daadwerkelijk een lijk in een respectabele bakkerij zou liggen.

Tante Tabitha nam de leiding. 'Dat is waarachtig een lijk. Mona vond het vanmorgen toen ze binnenkwam. Neem een zoet broodje.'

Agent Alphonse pakte een zoet broodje, nam een hap, kauwde bedachtzaam en besloot een second opinion aan te vragen.

Agent Montgomery was ook lang, ook breed, maar had geen rood gezicht. Hij zag nogal flets. Hij at drie zoete broodjes, bevestigde dat het inderdaad een lijk was en toen stonden Alphonse en hij zwijgend in de keuken tot tante Tabitha nogal nukkig opperde dat ze misschien de lijkwagen moesten laten komen.

‘We hebben de lijkschouwer nodig,’ stelde Montgomery, waarna hij nog een zoet broodje pakte.

‘De lijkschouwer, ja,’ beaamde Alphonse.

Ze gingen naar buiten.

‘Schuif nog maar een bakplaat zoete broodjes in de oven,’ zei tante Tabitha met een zucht. ‘En zet een pot thee. Dit gaat vast de hele ochtend duren.’

De lijkschouwer bleek een kleine, kale, vermoeid uitziende man te zijn die iets weg had van een half opgebrande kaars. Hij at in zijn eentje het grootste deel van de zoete broodjes van de laatste bakplaat, maar ik kreeg niet te horen wat hij zei, want toen ze het lichaam verplaatsten, stuurde tante Tabitha me naar de winkel om de klanten te helpen.

De meeste bezoekers waren vaste klanten (met vaste bestellingen) en hoewel ze teleurgesteld waren dat hun muffins en brood en scones niet beschikbaar waren, waren ze vooral bezorgd dat er iets mis was. Ik herhaalde keer op keer dat alles in orde was, dat er gewoon iemand in de keuken had ingebroken en dat de politie de situatie onderzocht, maar dat er niets leek te zijn gestolen en dat we hoopten later weer gewoon aan de slag te kunnen gaan.

‘Niemand is vandaag de dag nog veilig,’ zei de oude juffrouw Grimmig (één citroenscone, geen glazuur). Ze snoof en tikte met haar stok nadrukkelijk tegen de vitrine. ‘Stel je toch eens voor, iemand die in een bakkerij inbreekt! Binnenkort worden we allemaal in ons eigen bed vermoord, wat ik je brom!’

‘Sommigen van ons eerder dan anderen,’ mompelde meester Elwin de timmerman (twee kaneelbroodjes, een kaasbrood) met een knipoog naar mij.

‘Hm!’ Juffrouw Grimmig schudde met haar stok naar hem. ‘Lach maar! Kleine Simon, de zoon van mevrouw Weervaan die de was doet, is vorige week vermist geraakt – en hebben ze sindsdien nog iets van hem vernomen?’

‘Nee?’ gokte ik.

‘Helemaal niets!’ Ze tikte met haar stok op de vloer alsof het de hamer van een rechter was.

‘Hij is waarschijnlijk naar zee gegaan,’ stelde Brutus de kaarsenmaker voor (een van wat er vandaag ook maar goed uitziet, meisje, en een dag-oud brood voor de duiven als je hebt).

‘Naar zéé?’ herhaalde juffrouw Grimmig ontsteld.

Elwin legde een hand op zijn mond om een glimlach te verbergen.

‘Simon? Helemaal niet! Hij was een goede jongen!’

‘Zelfs goede jongens halen rottigheid uit,’ zei Brutus rustig, die over zijn onderarmen streek. Hij had een aantal vervaagde tatoeages.

Ik had het vermoeden dat hij uit ervaring sprak.

‘Simon Weervaan zou niet naar zee gaan.’ De piepkleine weduwe Holleweg (een bramenmuffin, twee gemberkoekjes en ontzéttend bedankt, lieve Mona, je lijkt met de dag meer op je arme moeder, weet je). ‘Hij was magicker en jullie weten hoe bijgelovig zeelieden zijn over tovenaars. Ze denken dat de wind wegvalt als je tovenaars aan boord hebt.’

‘Een magiër?’ Elwin keek verbaasd. ‘Dat wist ik niet.’

‘Hij was een hersteller,’ zei de weduwe Holleweg. ‘Kleine dingen. Hij heeft mijn bril een keer voor me gemaakt toen het glas was gebarsten en ik dacht dat ik die naar Constantine zou moeten sturen om een nieuwe te laten maken.’ Ze glimlachte naar me. ‘Kleine dingetjes, niets zo goed als onze Mona hier.’

Ik voelde mijn wangen gloeien. Wat betreft tovenaars bevond ik me zo’n beetje onderaan de ranglijst. Zelfs meester Elwin, die net voldoende magie bezat om knoesten uit houten planken te halen, was beter dan ik. Deeg en gebakjes, dat was zo’n beetje het enige wat ik kon. De grote tovenaars, de magiërs die de gravin dienden, kon-

den vuurballen gooien of bergen zo uit de aarde rukken, de sterven-den genezen, lood in goud veranderen.

En ik? Ik kon bloem en gist in smakelijk brood veranderen, op een goede dag, en zo af en toe vleesetende zuurdesemstarters maken.

Toch keken ze me allemaal verwachtingsvol aan en ik had geen eten voor hen, dus ik voelde dat ik iets moest doen. Ik reikte in de vitrine en haalde er een van de dag-oude peperkoekmannetjes uit. Het was vroeg in de lente en veel te laat om nog peperkoekmannen in het assortiment te hebben, maar wij waren de enige bakkerij die er het hele jaar door een paar had, precies voor dit doel.

Ik legde de peperkoekman op de toonbank en concentreerde me erop.

Leef. Beweeg. Sta op, op, op!

De pop werd wakker, strekte zijn armen en duwde zich omhoog, op zijn peperkoekvoeten. Toen boog hij voor weduwe Holleweg en juffrouw Grimmig, salueerde voor Elwin en Brutus en liep over de toonbank tot hij bij een open plek kwam.

Dans, beval ik hem.

De peperkoekman begon een heel aardige horlepiep te dansen. Vraag me niet waar ze hun dansen vandaan halen. Deze lichting deed de horlepiep. De vorige had gewalst en die daarvoor had een bijzonder onzedelijke voorstelling weggegeven waar zelfs tante Tabitha van had moeten blozen. Volgens mij hadden daar een beetje te veel specerijen in gezeten. We hadden er een heleboel vanille bij moeten doen om ze rustig te krijgen.

Ik had geen idee waar ik had geleerd hoe ik koekjes moest laten dansen. Blijkbaar deed ik dat al toen ik heel jong was. Tante Tabitha vertelde nog steeds graag het verhaal van die keer dat ik drie was en een woede-uitbarsting had in de bakkerij en alle peperkoekmannen in de vitrine tot leven kwamen, zelfs de exemplaren die nog in de oven lagen. Die begonnen op het deurtje te kloppen om eruit te

worden gelaten en de al gebakken koeken renden maniakaal giechelend door de winkel.

‘Ze doken de muizenholen in,’ vertelde ze altijd, ‘en het heeft ons maanden gekost om die duveltjes op te sporen! Dat was hoe ik wist dat onze Mona bakker moest worden.’ (Afhankelijk van hoeveel van de keukensherry ze op dat moment had gedronken, kreeg ik een blik vol genegenheid of een bebloemd schouderklopje. Gedurende het rumcakeseizoen werd er geknuffeld.)

Tovenaar zijn houdt bijna stevast zoiets in. Je hebt er geen idee van wat je kunt totdat je het daadwerkelijk doet en soms ben je dan niet zeker van wat je net hebt gedaan. Er zijn ook geen leraren die je kunnen helpen. Iedereen is anders en er zijn meestal toch maar enkele tientallen magische mensen in elke willekeurige stad, een paar honderd als het een echt grote stad is. Misschien dat de oorlogstovenaars in het leger een speciale training krijgen, maar hier is het vallen en opstaan en een heleboel verspild brooddeeg.

Maar goed, die koeken. Voor mij werken koeken in de vorm van mensen of dieren het beste. Dat heeft iets te maken met sympathische magie, zei de pastoor (zes gewone broden en, o, oké, één besenscone, maar niet tegen de abt zeggen!) en het moet iets van deeg zijn. De poppenspelers die de shows van Jan en Katrijn in het park opvoeren kunnen houten poppen laten dansen, maar al zou ik me op hout concentreren tot ik vreselijke hoofdpijn kreeg, het zou toch gewoon blijven liggen. Deeg is het enige waar ik mee kan werken. Dat is niet bepaald een nuttige vaardigheid.

Toch kwam die af en toe van pas. Als ik ergens niet bij kon door- dat het helemaal achter op een schap stond, lukte het me meestal wel een peperkoekman zover te krijgen om erop te klimmen en het naar voren te duwen zodat ik het kon pakken. We maakten één keer per week verse. Volgens tante Tabitha was dat omdat het op zijn minst goede reclame was.

Ik had gehoord – nou ja, afgeluisterd, want het was niet de bedoeling geweest dat ik het zou horen – dat er mensen waren die niet meer naar de bakkerij kwamen omdat ik er nu was. Ik wist niet of ze met de dansende peperkoekmannen in hun maag zaten of moeite hadden met het idee dat hun brood werd gebakken door een tovenaars. Volgens mij was tante Tabitha een paar vaste klanten kwijtgeraakt toen ik hier kwam werken, maar ze had er nooit iets over gezegd.

Ik was van mening dat als ze zich door zoiets kleins lieten tegenhouden, ze het verdienden het beste zuurdesembrood van de stad mis te lopen.

De peperkoekman was klaar met zijn horlepiep en boog voor zijn publiek, dat applaudisseerde. Zelfs juffrouw Grimmig ontspande zich voldoende om te glimlachen en zij was een van die mensen die magickers scherp in de gaten hielden om te zien of ze gek zouden worden of zouden ontploffen in een regen aan kikkers. De koek wierp een kusje naar weduwe Holleweg, die giechelde als een veel jongere vrouw, en marcheerde toen terug naar zijn schap.

Bedankt, zei ik in gedachten. *Zo is het goed voor nu.*

Hij salueerde voor me – deze lichting was nogal militair ingesteld, nu ik eraan dacht, misschien hadden we iets te veel kardemom gebruikt – en werd weer een gewone koek.

‘Heel mooi,’ zei meester Elwin.

‘Het stelt niet veel voor,’ mompelde ik gegeneerd.

Hij knipoogde naar me. ‘Het is beter dan wat ik kan.’

Ik wist dat hij ook tovenaars was, al had ik hem nooit iets anders zien doen dan verbogen hout recht maken. Maar toch, dat moest nuttiger zijn dan koeken laten dansen.

Toen iedereen de winkel uit was gewerkt, wat met juffrouw Grimmig een tijdje duurde, keerde ik terug naar de keuken. Net op tijd om van moord te worden beschuldigd.

‘W -wat?’

Er stond nog een andere man in de bakkerij en hij zag er niet uit alsof hij geïnteresseerd was in thee of zoete broodjes. Hij droeg een donkerpaars gewaad dat tot over zijn enkels reikte en de zoom was helemaal niet stoffig. De straatvegers verrichtten goed werk, als de sneeuw gesmolten was, maar ook weer niet zó goed. Hij was zeker niet komen lopen.

‘Dit is ondervrager Oberon, Mona,’ vertelde tante Tabitha, met die behoedzame toon die ze gebruikte voor moeilijke klanten.

Ik keek haar aan en ze schudde heel licht haar hoofd. Een waarschuwing, dat was duidelijk, maar waarvoor?

‘Jij, meisje...’ Ondervrager Oberon vouwde de armen over elkaar. ‘Jij beweert het lichaam te hebben gevonden, toch?’

‘Eh...’ Dat was een listige vraag. ‘Ik heb het lichaam vanmorgen gevonden toen ik kwam werken, ja.’

‘Om viér uur ’s ochtends?’ Hij keek me over de rand van zijn bril aan. Die had een piepklein, tuttig metalen montuur, het soort bril dat een roofvogel zou dragen als zijn zicht minder werd.

‘Ik ben bakker. Ik begin altijd om vier uur ’s ochtends met mijn werk...’ Mijn stem klonk zwak en bang, wat helemaal niet goed was. Het klonk alsof ik mijn excuses maakte voor de uren die een bakker maakt.

‘Dat is waar, edele heer,’ zei agent Alphonse met diepe stem. Hij klonk ook verontschuldigend dat hij het lef had mijn verhaal te bevestigen.

Door het ‘edele heer’ wist ik dat ondervrager Oberon voor de gravin werkte (als hij geestelijke was geweest, zou hij worden aangesproken met ‘uwe heiligheid’ of ‘eerwaarde’), maar wat een dienaar van het koningshuis in onze bakkerij deed... Ik bedoel, zelfs als het moord was, was er geen enkele reden waarom de royals hierbij betrokken zouden zijn tenzij het slachtoffer heel erg belangrijk was. En als dat meisje zo belangrijk was, waarom was ze dan in onze bakkerij en waarom droeg ze twee verschillende sokken?

‘Jij bent toch een tovenaar?’ wilde Oberon misnoegd weten.

‘Ik... eh... soort van...’ Ik wierp een hulpeloze blik op tante Tabitha. ‘Ik bedoel, ik kan brood laten rijzen...’

‘Ze is een goede bakker,’ vertelde tante Tabitha op ferme toon, alsof dat een eind moest maken aan elke vraag over schuld of onschuld.

‘Er hangt een zweem van magie rond de dood van dit meisje,’ stelde ondervrager Oberon met zo’n autoriteit dat geen van ons zich tot pas veel later afvroeg hoe hij dat wist of wat het precies inhield. ‘Ze werd hier vermoord, in een bakkerij die erom bekendstaat een tovenaarsdienst te hebben. Een tovenaarsdienst die “toevallig” het lichaam heeft gevonden.’

Zoals hij ‘toevallig’ zei, liet hij het klinken alsof ik bij het lichaam was aangetroffen met een bebloed stokbrood.

‘Maar...’ Ik kon er niets aan doen: ik begon te lachen. Dit was te gek voor woorden. ‘Ik weet niet eens wie ze is! Waarom zou ik haar willen vermoorden?’

‘Een vraag waar we het antwoord op zullen proberen te vinden,’ verklaarde ondervrager Oberon, die zijn bril wat hoger op zijn neus duwde en zijn schouders rechtte. ‘Lijkschouwer, neem het lichaam mee. Agenten, breng het meisje naar het paleis.’

Ik hield op met lachen. Dit was niet langer grappig. Die vreselijke knoop in mijn maag keerde terug.

‘Het paleis?’ vroeg agent Montgomery.

Niet aarzelend, alleen verrast. Dat hoorde ik wel. Gevangenen werden niet naar het paleis gebracht, maar naar de gevangenis.

Ondervrager Oberon snoof, precies zoals juffrouw Grimmig dat deed als de citroenscones op waren. ‘Hare hoogheid, de gravin, maakt zich zorgen over wat zij ziet als de golf tovenaarsmoorden. Ze staat erop zelf toezicht te houden op deze zaken. Agenten, ga uw gang!’

‘Maar...’ begon ik.

‘Nu moeten jullie heel even wachten,’ zei tante Tabitha.

‘Och, hemeltje,’ prevelde oom Albert.

Maar wat we allemaal ook zeiden, ik werd een koets in geduwd en naar het paleis gebracht.

De koets was van donker hout en werd getrokken door twee grote grijze paarden met hoeven zo groot als borden bedekt met mooie, zachte sokken. Het waren heel mooie paarden. Datzelfde kon ik niet zeggen van de koets. Er zaten zoveel tierlantijntjes, houtsnijwerk, eindknoppen, gargouilles en cherubijnen op dat die op een mahoniehouten trouwtaart leek. (We maakten af en toe trouwtaarten en daar had ik de pest aan. Dat was allemaal heel priegelig werk en hoewel ik het deeg kon betoveren zodat het glazuur er heel strak op ging, kreeg ik er hoofdpijn van. Glazuur was lang niet zo vriendelijk als deeg.)

Aangezien ik blijkbaar een gevaarlijke crimineel was, zat een van

de agenten bij ons in de koets, mogelijk om ondervrager Oberon te beschermen. Misschien dacht hij te moeten worden beschermd tegen een meisje van veertien omdat ik tovenaars was. Mensen vonden dat al snel ongemakkelijk. Je mocht niet aan het hof getuigen als tovenaars zonder dat je een stuk ijzer vasthield, omdat ijzer magie hoorde tegen te gaan, ook al werkte dat helemaal niet. Ik gebruikte zo vaak een ijzeren pan. Dat was gewoon een oud stukje bijgeloof.

Eerlijk gezegd zou een ijzeren pan op het moment veel gevaarlijker zijn dan mijn magie. Daar zou ik Oberon in elk geval nog mee kunnen slaan.

Ere wie ere toekomt, agent Alphonse geneerde zich zo te zien behoorlijk voor het hele gebeuren.

Ik zat ellendig op het bankje met tegenover me de ondervrager, die me als een geconstipeerde gier in de gaten hield, en de agent naast me geperst. Het zou logischer zijn geweest om naast de ondervrager te zitten, aangezien we allebei kleiner waren dan agent Alphonse, maar dat leek op de een of andere manier geen optie te zijn.

Ik staarde naar mijn handen, waar bloem op zat. Er zat ook bloem op mijn broek en op de neus van mijn laarzen. De agent had ook bloem op zijn laarzen.

Er had zich geen bloem aan de zoom van het gewaad van de ondervrager gehecht. Dat gewaad deed blijkbaar niet aan bloem.

Dit was niet de ergste dag van mijn leven, dat was de dag dat ik op zevenjarige leeftijd had ontdekt dat allebei mijn ouders waren gestorven aan de Koude Koorts. Deze deed echter zeker mee voor de op één na ergste dag.

De koets hobbelde door de straten, elke bult liet een schok door de wielen en onze botten schieten. Ondanks al het houtsnijwerk was de vering van het rijtuig niet bijzonder goed. Daar viel vast ook een morele les uit te trekken, maar ik was er niet voor in de stemming. Ik vouwde mijn handen.